

βούτυρο

βούτυρο, το, ουσ. [<μτγν. βούτυρον <αρχ. βούτυρος <βοῦς + τυρός], το βούτυρο·

- απλώνεται σαν βούτυρο στο ψωμί, δε μας χαλάει ποτέ χατίρι, είναι πολύ καλόβολος: «αυτό το παιδί δε λείει όχι σε κανέναν και πάντα απλώνεται σαν βούτυρο στο ψωμί»·

- μου 'ρθε βούτυρο στο ψωμί, λέγεται για αναπάντεχα ευχάριστο γεγονός στην κατάλληλη στιγμή, που μας είναι απόλυτα καλοδεχούμενο: «το λαχείο που κέρδισα, μου 'ρθε βούτυρο στο ψωμί, γιατί είχα ξεμείνει εντελώς». Συνών. μου 'ρθε γλύκισμα / μου 'ρθε καϊμάκι / μου 'ρθε κουφέτο / μου 'ρθε λουκουμάς / μου 'ρθε λουκούμι / μου 'ρθε μεζές / μου 'ρθε μπισκοτολούκουμο·

- όποιος έχει πολύ βούτυρο, αλείφει και τον κώλο του, λέγεται ειρωνικά για άτομο που είναι υπερβολικά σπάταλο, ή που, γενικά, είναι υπερβολικό στις ενέργειές του: «όταν βγαίνει να διασκεδάσει με την παρέα του πληρώνει πάντα το λογαριασμό όσο μεγάλος κι αν είναι, γιατί όποιος έχει πολύ βούτυρο, αλείφει και τον κώλο του». Συνών. όποιος έχει πολύ πιπέρι, βάζει και στα λάχανα·

- όποιος έχει πολύ βούτυρο, βάζει και στα λάχανα, βλ. συνηθέστ. όποιος έχει πολύ βούτυρο, αλείφει και τον κώλο του·

- φάε βούτυρο κι έλα κούτσουρο, το υπονοούμενο της φρ. είναι η ερωτική πράξη, γιατί το βούτυρο και γενικά τα πάχη, είναι εχθροί του σεξ και δυσκολεύουν τη στύση.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας